

Luk en Sabina Francken-Vandeweyer

Sinds de keuze voor automatisch melken heeft de familie Francken uit Wuustwezel het gevoel dat hun bedrijf in zijn geheel beter draait.

Aantal koeien:	85
Aantal stuks jongvee:	90
Melkproductie:	8910 4,33 3,45
Ruwvoerareaal:	57 hectare

Luk Francken en Sabina Vandeweyer

Nieuwgebouwde strostal voor droogstaande koeien

Preventief handelen beperkt aantal attentiekoeien

Tandemmelkrobot melkt de koeien

Voeren neemt drie kwartier in beslag

Sabina Vandeweyer en Luk Francken focussen op arbeidsbesparing

Eén man voor één miljoen

Met een dubbele melkrobot in tandemopstelling investeerden Luk Francken en Sabina Vandeweyer uit Wuustwezel bewust in arbeidsefficiëntie. Het doel is dat één persoon het werk op het bedrijf kan rondzetten en dat groei wordt gerealiseerd.

tekst Annelies Debergh

Er heerst een winterse rust op het erf van Luk Francken (40) en Sabina Vandeweyer (37) uit Wuustwezel. Schijn bedriegt echter. Bij aankloppen op de voordeur komt Sabina achter het scherm van de computer vandaan. Haar man Luk nam voor de gelegenheid een dagje vrij. Hij werkt in de week buitenshuis als installateur van stalinrichtingen en springt voor en na werktijd bij op het bedrijf. Hij voert de koeien, zij neemt het dagelijkse management waar. 'Voor bijna alles is hier een machine voorzien', glimlacht Luk Francken. Hij doet op de melkrobot, de voerschuif om voer aan te schuiven en de mengvoerwagen waardoor voeren nog slechts drie kwartier duurt. Het doel ligt bij één man voor één miljoen kilo melk. 'We willen vooral gemakkelijk boeren.'

Drie keer melken beter

Zo'n vijftien jaar geleden zijn Luk en Sabina gestart. 'Het ouderlijk bedrijf kon niet meer uitbreiden. Daarom kozen we ervoor om helemaal opnieuw te starten en meteen een stal te bouwen die groot genoeg was.' Net op de valreep schaften ze nog extra melkquotum aan, maar door de daaropvolgende sluiting van de melkquotummobiliteit besloot Luk buitens-

huis te gaan werken om extra inkomen te verwerven. 'Het zorgt voor extra financiële ademruimte, maar heeft ook tot gevolg dat we sneller zijn gaan kijken naar een melkrobot en andere automatiseringsmogelijkheden voor ons bedrijf.' De veestapel groeide in de loop der jaren in omvang tot 85 zwartbonte koeien, goed voor een gemiddelde productie van 8910 kg melk met 4,33% vet en 3,45% eiwit. Sinds twee jaar melkt een tandemmelkrobot met een centrale robotarm de koeien. 'We hebben een keer een winter drie keer per dag gemolken', zegt Sabina. 'Drie keer daags melken is erg goed voor de koeien, maar helemaal niet voor de boer. Het sociale aspect van automatisch melken gaf de doorslag.' Het streven voor de toekomst ligt bij 110 melkkoeien, al houdt de melkquotumwetgeving groei nog enigszins tegen. 'We durven wel richting twintig procent meerproductie te gaan, maar daar blijft het dan ook bij. Als we daar toch overheen dreigen te gaan, kiezen wij er liever voor om overtollig jongvee te verkopen.' Het bedrijf is wel op de groei ingericht. 'Door het wegwerken van de melkstal hebben we in onze stal nu 106 ligplaatsen.' Sinds drie jaar insemineert Luk de pinken allemaal met gesekt sperma met het oog

op een gemakkelijker geboorteprocess. Zo zijn recent de stieren Fidelity, G-Force, Atlantic en Minardi ingezet. Een gemakkelijker verlossing is ook een voordeel voor Sabina, zodat ze, indien nodig, zelf kan meehelpen. 'Een lichter kalf heeft meer voordelen. De vaarzen hebben na afloop ook minder last van de verlossing en komen direct vlot aan de melk.'

Onopvallende werkkoeien

Bewust blijft de stierkeuze beperkt tot een paar stieren. 'Meestal werk ik bij de pinken met twee stieren die ik niet specifiek inzet', stelt Luk. Ook bij de koeien geldt een no-nonsensebeleid. 'Ik kies acht stieren uit om over de melkkoeien te verdelen. Ik kies voor een langleefbare, functionele koe. Geef ons maar een werkkoe in plaats van een showkoe.' Luk haalt Black 2-dochter Maria naar voren. Ze ligt rustig herkauwend, voorzien van alle ruimte en badend in een dik pak stro in de nieuwgebouwde stal voor droge en kalvende koeien en vaarzen. 'We hebben de afdeling bewust gebouwd om koeien in de laatste fase van de dracht en pasgekalfde koeien meer comfort te geven. Ze kalven nu ook gemakkelijker alleen.' Stalvoorbeeld Maria is dertien jaar, moet binnenkort weer kalven en gaf al 112.000 liter melk. 'Dat is zo'n koe waarvan je niet weet dat je haar hebt. Ze valt niet op en heeft nog nooit ergens last van gehad. Onopvallende werkkoeien als deze, daar houden wij wel van.' Het insemineren doet Luk zelf, maar voor de tochtdetectie rekent hij al sinds vijftien jaar op de computer. 'Ik insemineer 's morgens en 's avonds', legt hij uit. 'We kunnen toch voor negentig procent ver-

Nu 106 ligboxen ter beschikking van de melkgevende groep

trouwen op het tochtdetectiesysteem. Voor de keuze van het rietje gebruiken we het stieradvies.'

Propyleenglycol verstrekken

Het rantsoen van de melkkoeien telt 20 kg mais, 14 kg graskuil, 7 tot 8 kg perspulp, 4 kg Protigold, 1 kg eiwitkern, 0,5 kg graszaadhooi en 0,5 kg Rumiluz, gevoerd met een mengvoerwagen met verticale vijzels. Via de melkrobots krijgen de koeien twee soorten krachtvoer, individueel per koe berekend. 'We hebben pas een doseerapparaat voor propyleenglycol op beide krachtvoerbussen geïnstalleerd', aldus Sabina. 'Bij koeien die propyleenglycol nodig hebben, moet je een behandeling toch een tijdlang volhouden zodat die echt effect heeft. Propyleenglycol verstrekken kostte voorheen zoveel tijd en moeite dat we dat eigenlijk te weinig bleven volhouden. Met een doseerautomaat gebeurt dat wel.' Het gebruik van maisgluten vond ingang om de ruwere graskuil van afgelopen jaar te compenseren. 'Door toevoeging van Protigold gingen de koeien een grotere hoeveelheid voer opnemen en gaven ze twee kilo meer melk met een hoger eiwitgehalte', stelt Luk. De gedroogde luzerne is een evenzeer gewaardeerde voedingsbron voor het melkvee. 'Sinds de melkrobot er is, voeren we luzerne. We zijn ermee begonnen vanwege de pensprik, maar zijn ook overtuigd geraakt van het positieve effect voor de gezondheid en de rust bij de koeien.' Luk en Sabina geven nog aan dat het bedrijf voor hun gevoel beter draait sinds de melkrobot. 'We zijn sindsdien meer preventief gaan werken', vertelt Sabina. Ze wijst onder andere op de wekelijkse voetbaden. 'Elke inspanning vertaalt zich onmiddellijk in het melken. Een koe die kreupel is, blijft liggen en komt niet naar de robot. Om het aantal attentiekoeien te beperken, ga je direct actie ondernemen.' Luk en Sabina proberen in alle gevallen het beste uit hun koeien te halen. 'Als ik bezoekers op ons bedrijf rondleid, dan wijs ik altijd op ons motto: een goed geseigneurde koe geeft gratis meer melk.'